

Onderwerp

Vorbereidingsbesluit Wijziging Zuid-Hollandse
Omgevingsverordening 2022 grondwaterkwaliteit

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

Het voorbereidingsbesluit bevat voorbeschermingsregels met het oog op de bescherming van de grondwaterkwaliteit. Dit besluit hangt samen met de Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 (Wijziging ZHOV 2022) waarmee de op 15 december 2021 vastgestelde omgevingsverordening onder andere wordt aangevuld met instructieregels over grondwaterkwaliteit. Die instructieregels en dit voorbereidingsbesluit zijn noodzakelijk omdat met de komst van de Omgevingswet de Wet bodembescherming zal worden ingetrokken en tegelijkertijd de bescherming van de grondwaterkwaliteit door de provincie blijvend moet worden gewaarborgd. De instructieregels in de ZHOV werken niet rechtstreeks door naar burgers en bedrijven. Deze moeten eerst vertaald worden in het omgevingsplan. Gemeenten hebben vanaf de start van de Omgevingswet van de wetgever een nader, bij Koninklijk Besluit te bepalen, periode de tijd gekregen (waarschijnlijk tot eind 2029) om tot volledige omzetting van de voor de Omgevingswet geldende regels naar regels in het omgevingsplan te komen. Deze overgangperiode wil de provincie niet doorkruisen met een verplichting het omgevingsplan op een eerder moment aan te passen. Mede hierdoor is het noodzakelijk en wenselijk met dit voorbereidingsbesluit voorbeschermingsregels toe te voegen aan alle gemeentelijke omgevingsplannen in Zuid-Holland.

Inhoud

Maatschappelijke opgave

De aanleiding voor dit besluit is de komst van de Omgevingswet en borging van de daarin opgenomen verantwoordelijkheid van de provincie voor de kwaliteit van het grondwater.

Juridische aspecten

In artikel 2.6 van de Omgevingswet is bepaald dat Provinciale Staten één omgevingsverordening vaststellen waarin de regels over de fysieke leefomgeving worden opgenomen. De omgevingsverordening kan telkens met wijzigingsbesluiten worden aangepast. Met de Wijziging ZHOV 2022 is dat het geval. De omgevingsverordening kan instructieregels bevatten. Een instructieregel is een regel waarmee een bestuursorgaan aan een ander bestuursorgaan aangeeft hoe dat orgaan een taak of bevoegdheid moet uitoefenen. Instructieregels gaan over de inhoud, toelichting of motivering van een instrument dat een bestuursorgaan op grond van de Omgevingswet kan inzetten. Instructieregels moeten door gemeenten worden omgezet

in hun omgevingsplan hetgeen de nodige tijd kost door de wettelijk voorgeschreven totstandkomingsprocedures.

Als Provinciale Staten instructieregels willen opstellen kunnen zij met het oog op de voorbereiding daarvan (of bij de voorbereiding van een projectbesluit of een instructie) regels toevoegen aan het omgevingsplan: de zogenaamde voorbeschermingsregels op grond van artikel 4.16 van de Omgevingswet. De voorbeschermingsregels strekken ertoe te voorkomen dat een locatie minder geschikt wordt voor de verwezenlijking van het doel van de regels. Hierdoor kunnen ongewenste activiteiten niet meer plaatsvinden, gedurende de tijd dat de instructieregels worden opgesteld. Ook daarna kunnen die activiteiten niet worden uitgevoerd in de tijd die nodig is voor gemeenten om er voor te zorgen dat de instructieregels worden vertaald naar regels in het omgevingsplan. Deze voorbeschermingsregels in het omgevingsplan binden burgers en bedrijven wel direct bij hun activiteiten in de fysieke leefomgeving. De voorbeschermingsregels vervallen als binnen een jaar en zes maanden de instructieregels niet zijn vastgesteld in de omgevingsverordening of, als binnen die termijn de instructieregel is bekendgemaakt, op het tijdstip waarop het overeenkomstige de instructieregel gewijzigde omgevingsplan in werking treedt of is vernietigd. De provinciale instructieregels zijn vastgesteld met het statenbesluit Wijziging ZHOV 2022. Dat wil zeggen dat de voorbeschermingsregels blijven werken totdat de definitieve regels over de activiteit in het omgevingsplan zijn opgenomen (in overeenstemming met de instructieregels). Op het moment dat de regels in het omgevingsplan zijn opgenomen is de activiteit op basis hiervan definitief gereguleerd.

Samengevat zorgt dit voorbereidingsbesluit ervoor dat de instructieregels over grondwaterkwaliteit in de Wijziging ZHOV 2022 (voorstel van Gedeputeerde Staten van 30 augustus 2022, met het besluitnummer PZH-2022-801828690) alvast rechtstreeks doorwerken naar burgers en bedrijven zonder gemeenten, vooruitlopend op de vertaling daarvan door gemeenten in het omgevingsplan. Ook wil de provincie de niet doorkruisen en hierdoor met extra werk op te zadelen. Dit voorbereidingsbesluit zorgt ervoor dat er tijdelijk een gedeelte met voorbeschermingsregels over grondwaterkwaliteit aan de omgevingsplannen van alle Zuid-Hollandse gemeenten wordt toegevoegd. Tot het moment dat de gemeenten deze regels zelf in het permanente deel van het omgevingsplan opnemen en aan de instructieregels over grondwaterkwaliteit uit de Wijziging ZHOV 2022 voldoen, blijven deze voorbeschermingsregels (als tijdelijk regeling deel bij de omgevingsplannen) in werking. Dit voorbereidingsbesluit is een separaat vaststellingsbesluit vanwege de eisen die er aan worden gesteld in verband met de ontsluiting van de omgevingsdocumenten via het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Voorafgaande besluitvorming

In de vergadering van Provinciale Staten van december 2019 is een versie van de Lange Termijn Agenda (LTA) vastgesteld (besluitnummer 7236) waarin het opstellen van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening is opgenomen. Het aanvullings- en wijzigingsspoor ZHOV 2022 is opgenomen in de op 11 november 2020 door Provinciale Staten vastgestelde versie van de LTA (besluitnummer 7319). Dit besluit is nodig in het

kader van dit aanvullings- en wijzigingsspoor. Op 16 maart 2022 heeft Provinciale Staten in de Integrale Commissie een concept van het voorbereidingsbesluit behandeld in het kader van het vrijgeven voor inspraak van de Wijziging ZHOV 2022.

Proces

Dit besluit is mede het sluitstuk van het proces van de totstandkoming van de Wijziging ZHOV 2022. De Wijziging ZHOV 2022 en dit voorbereidingsbesluit zijn tot stand gekomen conform de protocolafspraken tussen Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten, waarbij Gedeputeerde Staten de voorbereidende handelingen hebben gedaan. Voor de totstandkoming van het voorbereidingsbesluit is door het bevoegde bestuursorgaan overleg met het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad noodzakelijk (artikel 10.1 van het Omgevingsbesluit). Bij de terinzagelegging van het ontwerp van de Wijziging ZHOV 2022 is een uitvraag gedaan aan alle gemeenten naar de behoefte aan dit overleg. Van twee gemeenten is daar reactie op gekomen. Gedeputeerde Staten voeren het overleg met deze partijen zoals was aangekondigd bij de besluitvorming over het ontwerp van de Wijziging ZHOV 2022. Ook zijn er vier vragen over het voorbereidingsbesluit in de Nota van Beantwoording van een reactie voorzien.

De voorbereiding van het beleidskader grondwaterkwaliteit (uiteindelijk opgenomen in het vastgestelde regionaal waterprogramma), de regels in de wijziging van de ZHOV en dit voorbereidingsbesluit zijn tot stand gekomen in nauw overleg met het werkveld. Alle Zuid-Hollandse gemeenten, waterschappen, alsook alle omgevingsdiensten zijn hierbij betrokken en zijn geïnformeerd over de gemaakte beleidskeuzes.

Een concept van het voorbereidingsbesluit is bijgevoegd geweest bij de stukken die ter inzage lagen in het kader van de Wijziging ZHOV 2022. Voor een voorbereidingsbesluit is het ter inzage leggen van een ontwerpbesluit niet noodzakelijk en in de meeste gevallen ook niet de bedoeling vanwege het “verrassingseffect” wat nodig kan zijn. Bij dit voorbereidingsbesluit is dit niet aan de orde en is een transparante voorbereiding juist nodig zodat gemeenten zo goed mogelijk kunnen anticiperen op de nieuwe provinciale instructieregels met betrekking tot de grondwaterkwaliteit uit de Wijziging ZHOV 2022 waarmee zij te maken krijgen.

Vervolprocedure

Na vaststelling van dit voorbereidingsbesluit wordt het besluit bekendgemaakt door publicatie in het provinciaal blad. Daarna zal dit voorbereidingsbesluit gelijktijdig met de Omgevingswet in werking treden. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is nu voorzien op 1-1-2023.

Gemeenten kunnen vanaf dat moment zelf bepalen op welk moment de regels over grondkwaliteit in het omgevingsplan worden opgenomen.

Met de Omgevingswet en de in dat verband gewijzigde Bekendmakingswet (met ingang van 1 juli 2021) komt er een nieuwe digitale methode om besluiten te publiceren en bekend te maken waarmee ze naast op zowel de website overheid.nl als in het

Omgevingsloket van het Digitaal Stelsel Omgevingswet ontsloten worden. Dit digitale stelsel is in 2022 nog in ontwikkeling en in deze oefenperiode zal naar de beste mogelijkheden worden gezocht om de genomen besluiten te publiceren of digitaal te ontsluiten. Hiervoor is er een mogelijkheid opgenomen voor Gedeputeerde Staten om het vastgestelde voorbereidingsbesluit goed, met eventueel ondergeschikte technische wijzigingen, te kunnen publiceren.

Ontwerp-Besluit

Besluit van provinciale staten van Zuid-Holland van 5 november 2022 (kenmerk PZH-2022-806882789) tot vaststelling van een voorbereidingsbesluit behorende bij de wijziging van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 met betrekking tot grondwaterkwaliteit (Vorbereidingsbesluit Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 grondwaterkwaliteit)

Provinciale staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van 5 juli 2022, met het besluitnummer PZH-2022-806882789;

Gelet op artikel 4.16 en artikel 2.8 van de Omgevingswet;

Overwegende dat het noodzakelijk is om op het moment van de inwerkingtreding van de Omgevingswet met het oog op duurzame ontwikkeling actuele regels te stellen over het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving;

Overwegende dat het wenselijk is om vanaf het intrekken van de Wet bodembescherming provinciale regels over grondwaterkwaliteit en het beheren, beperken of ongedaan maken van verontreinigd grondwater te stellen;

Overwegende dat het noodzakelijk is vanaf de start van de Omgevingswet regels over grondwaterkwaliteit door te laten werken voor activiteiten van burgers en bedrijven;

Overwegende dat het wenselijk is gemeenten de wettelijk bepaalde overgangstermijn voor het opstellen van het volledige omgevingsplan te gunnen;

Besluiten:

Artikel 1

Vast te stellen de voorbeschermingsregels zoals opgenomen in bijlage 1 behorende bij dit besluit, voor de omgevingsplannen van de gemeenten in de provincie Zuid-Holland.

Artikel 2

Vast te stellen de toelichting bij de voorbereidingsregels zoals opgenomen in bijlage 2 behorende bij dit besluit.

Artikel 3

1. Dit besluit treedt in werking op het tijdstip waarop de Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 in werking treedt.
2. Als dit besluit na het moment van inwerkingtreding van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening bekend gemaakt wordt, treedt dit besluit, in afwijking van het eerste lid, in werking met ingang van de eerste dag na de datum van uitgifte van het provinciaal blad waarin dit besluit is bekendgemaakt.

3. In afwijking van het eerste lid treedt dit besluit op een bij besluit van gedeputeerde staten te bepalen tijdstip in werking, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Artikel 4

Gedeputeerde staten kunnen, indien dit noodzakelijk is voor de bekendmaking op grond van artikel 6 van de Bekendmakingswet en de beschikbaarstelling op grond van artikel 14.5 van het Omgevingsbesluit ondergeschikte technische wijzigingen aanbrengen, zonder de aard, bedoeling of werking van de regels te veranderen.

Artikel 5

Dit besluit wordt aangehaald als: Voorbereidingsbesluit Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 grondwaterkwaliteit.

Den Haag, 9 november 2022

Provinciale staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

B.S.M. Sepers

drs. J. Smit

Artikelsgewijze toelichting:

Artikel 1

Conform de toe te passen digitale standaarden voor besluiten onder de Omgevingswet die als omgevingsdocument zijn aangemerkt (Standaard Officiële Publicaties - Toepassingsprofiel Omgevingsdocumenten STOP-TPOD) is de inhoud van een regeling (in dit geval de voorbeschermingsregels) in een bijlage bij het statenbesluit opgenomen.

Artikel 2

In aansluiting op de methode om de regeling vast te stellen is het met de STOP-TPOD standaarden ook mogelijk om de algemene en artikelsgewijze toelichting bij een regeling op te nemen.

Artikel 3

Aangezien dit statenbesluit is opgesteld voordat de Omgevingswet in werking is getreden is een bepaling opgenomen dat dit besluit op het moment dat de Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 in werking treedt. De wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 treedt direct na de Omgevingswet in werking. Mocht onverhoopt dit besluit na de inwerkingtreding van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening worden genomen of pas daarna en na de inwerkingtreding daarvan worden gepubliceerd dan is in het tweede lid bepaald dat dit besluit in werking zal treden op de dag na bekendmaking. Om flexibiliteit te behouden is het in het derde lid voor gedeputeerde staten mogelijk gemaakt om nadere zaken te bepalen rond de inwerkingtreding.

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is afhankelijk van een bij Koninklijk Besluit te bepalen tijdstip gemaakt. Daarmee is er een lange periode van onzekerheid over de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet tot het moment dat het daarvoor bedoelde Koninklijk Besluit is genomen en gepubliceerd. De beoogde invoeringsdatum van de Omgevingswet is al diverse malen uitgesteld.

Artikel 4

Met de Omgevingswet en de in dat verband gewijzigde Bekendmakingswet (met ingang van 1 juli 2021) komt er een nieuwe digitale methode om besluiten te publiceren en bekend te maken. De besluiten moeten naast de website overheid.nl ook ontsloten worden in het Omgevingsloket van het Digitaal Stelsel Omgevingswet. Dit digitale stelsel is in 2022 nog in ontwikkeling. Hierdoor is het nog niet helemaal duidelijk aan welke technische eisen een te publiceren besluit precies moet voldoen. Het genomen besluit moet uiteindelijk wel te publiceren en digitaal te ontsluiten zijn. Hiervoor is deze bepaling opgenomen waarmee gedeputeerde staten de voorbeschermingsregels enigszins aan kunnen passen om deze goed te kunnen publiceren. Ook bij samenloop van verschillende wijzigingen van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening die in 2022 tegelijkertijd in procedure zijn kan gebruik worden gemaakt van deze bepaling.

Bij de opbouw van dit voorbereidingsbesluit is zoveel mogelijk rekening gehouden met de bestaande ZHOV en de methodiek van het vaststellen van regelgeving (in dit geval het voorbereidingsbesluit) die de Omgevingswet (met het Digitaal Stelsel Omgevingswet) voor ogen heeft.

Bijlagen:

Bijlage 1 Voorbeschermingsregels Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 grondwaterkwaliteit (regeling)

Bijlage 2 Toelichting bij de voorbeschermingsregels Wijziging Zuid-Hollandse Omgevingsverordening 2022 grondwaterkwaliteit

Den Haag, 30 augustus 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,

drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit